

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

LAT B

LATINSKI JEZIK

osnovna razina

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

LATB.48.HR.R.K1.24

49465

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 24 stranice, od toga 2 prazne.

Prva ispitna cjelina – nevezani zadatci

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Illa vero eius cupiditas incredibilis est.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ?

- A. subjekta
- B. apozicije
- C. atributa
- D. priložne oznake

(1 bod)

2. Menses octo continuos his opus non defuit.

Kojoj znamenki odgovara broj u zadanoj rečenici?

- A. IX
- B. VI
- C. XIII
- D. VIII

(1 bod)

3. Quid igitur nobis faciendum est?

Koji je prijevod zadane rečenice?

- A. Tko će nam to dakle učiniti?
- B. Što ćemo dakle učiniti?
- C. Tko nam to dakle mora učiniti?
- D. Što dakle moramo učiniti?

(1 bod)

4. Tibi illa Diana in pace atque in otio religionem nullam attulit?

Koja riječ u rečenici ima funkciju indirektnoga objekta?

- A. tibi
- B. illa
- C. pace
- D. otio

(1 bod)

5. Quae omnis pecunia postero tempore a Pericle Athenas translata est.

Koji je prijevod podcrtane riječi u zadanoj rečenici?

- A. u Ateni
- B. iz Atene
- C. u Atenu
- D. od Atene

(1 bod)

6. Itaque non solum spem in eo habebant maximam, sed etiam timorem.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtani pridjev?

- A. solum
- B. spem
- C. etiam
- D. timorem

(1 bod)

7. In hac insula extrema est fons aquae dulcis.

Kakva je prema zadanoj rečenici voda?

- A. bistra
- B. hladna
- C. mutna
- D. slatka

(1 bod)

8. Ultima aetas de duro ferro est.

Koji je prijevod zadane rečenice?

- A. Posljednje je doba od tvrdoga željeza.
- B. Željezo je tvrdo u ovo doba.
- C. Najbolje je doba čvrstoga željeza.
- D. Čvrsto željezo oblikuje ovo doba.

(1 bod)

9. Sub love mundus erat.

Koja od navedenih tvrdnja proizlazi iz zadane rečenice?

- A. Svijet je bio bezbožan.
- B. Svijet se ogriješio pred bogom.
- C. Jupiteru se svijet zamjerio.
- D. Jupiter je zavladao svijetom.

(1 bod)

10. Hi sunt homines ex iis coloniis, quas Sulla constituit.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice?

- A. u onim pokrajinama
- B. u onim naseobinama
- C. iz onih naseobina
- D. iz onih pokrajina

(1 bod)

11. Koja je od navedenih riječi antonim riječi *odiosus*?

- A. malus
- B. gravis
- C. carus
- D. levis

(1 bod)

12. Koje je značenje riječi *accipere*?

- A. odbiti
- B. prihvatiti
- C. otvoriti
- D. zatvoriti

(1 bod)

13. Koje je značenje latinske riječi koja se nalazi u riječi *dekapitirati*?

- A. tijelo
- B. oko
- C. ruka
- D. glava

(1 bod)

14. Kako glasi preostali dio rječničkoga oblika imenice *corpus*?

- A. -i, m.
- B. -us, m.
- C. -eris, n.
- D. -oris, n.

(1 bod)

15. Koja od navedenih riječi znači *strah*?

- A. dolor
- B. mors
- C. timor
- D. vulnus

(1 bod)

16. Koji je današnji grad antička Marsonia?

- A. Rijeka
- B. Slavonski Brod
- C. Stari Grad
- D. Vinkovci

(1 bod)

17. Koja je od navedenih državnih služba brinula o popisima građana i procjeni imetka?

- A. cenzura
- B. edilitet
- C. konzulat
- D. pretura

(1 bod)

18. Kako se naziva rimski bog s dvama licima čiji se hram otvarao u vrijeme rata?

- A. Bakho
- B. Jan
- C. Lar
- D. Neptun

(1 bod)

19. Koji se latinski izraz upotrebljava kada je neki predmet zaključen?

- A. *Ad acta.*
- B. *Ad astra.*
- C. *Sub love.*
- D. *Sub rosa.*

(1 bod)

20. Koju je rijeku Cezar prešao izrekavši poznatu rečenicu *Alea iacta est*?

- A. Arno
- B. Po
- C. Rubikon
- D. Tiber

(1 bod)

Druga ispitna cjelina – zadatci vezani za prozni tekst

Skupina zadataka sadrži dvadeset zadataka vezanih za prilagođeni tekst.

Svaka rečenica u tekstu označena je brojem.

Uz svaki je zadatak iz razumijevanja teksta u zagradaama naveden broj rečenice na koju se taj zadatak odnosi.

Gaius Sallustius Crispus, *Bellum Catilinae*, 6

(1) Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani, qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur; (2) et cum his Aborigines, genus hominum agreste, sine legibus, sine imperio, liberum atque solutum. (3) Postquam hi in una moenia convenerunt, dispari genere et dissimili lingua, alii alio more viventes, incredibile est, quam facile coaluerint. (4) Ita post breve tempus multitudo dispersa atque vaga concordia civitas facta erat. (5) Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est. (6) Igitur reges populi finitimi bello eos temptaverunt, sed pauci ex amicis auxilium iis tulerunt; (7) nam ceteri, metu perculsi, a periculis aberant.

Komentar:

- (1) sicut – kao, kao što; habeo, 2. -ui, -itum – imati, nastanjivati; profugus, -i, m. – izbjeglica; sedes, -is, f. – područje; incertus, 3 – nestalan, promjenjiv; vagor, 1. – lutati
- (2) Aborigines, -um, m. – Aborižani (starosjedilački narod); agrestis, -e – divlji; solvo, 3. solvi, solutum – raspustiti
- (3) moenia, -ium, n. – zidine; convenio, 4. -veni, -ventum – skupiti se; dispar, -aris – nejednak; mos, moris, m. – način; coalesco, 3. -lui, -litum – sjediniti se, srasti
- (4) dispersus, 3 – raširen; vagus, 3 – lutajući
- (5) augeo, 2. auxi, auctum – povećati, ojačati; satis – dovoljno; prosperus, 3 – uspješan; pollens, -ntis – moćan; invidia, -ae, f. – mržnja; opulentia, -ae, f. – bogatstvo; orior, 4. ortus sum – roditi se, nastati
- (6) tempto, 1. – napadati
- (7) percussus, 3 – pogođen, udaren

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

21. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani, qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur;

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 1)

- A. apozicije
- B. atributa
- C. indirektnoga objekta
- D. priložne oznake

(1 bod)

22. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani, qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur;

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtana zamjenica? (v. 1)

- A. urbem
- B. initio
- C. Troiani
- D. profugi

(1 bod)

23. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani, qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur;

Kako prema zadanoj rečenici autor iznosi podatke o osnivanju Rima? (v. 1)

- A. na temelju vlastitih saznanja
- B. onako kako je čuo od izbjeglica
- C. prema Enejinu kazivanju
- D. u skladu s početnim pričama

(1 bod)

24. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani, qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur;

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 1)

- A. Eneja, vođa
- B. Enejino zapovjedništvo
- C. pod Enejinim vodstvom
- D. vojskovođa Eneji

(1 bod)

25. et cum his Aborigines, genus hominum agreste, sine legibus, sine imperio, liberum atque solutum.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 2)

- A. s njegovim Aborižanima
- B. s njime Aborižani
- C. s ovim Aborižanima
- D. s ovima Aborižani

(1 bod)

26. et cum his Aborigines, genus hominum agreste, sine legibus, sine imperio, liberum atque solutum.

Kakvi prema zadanoj rečenici **nisu bili** Aborižani? (v. 2)

- A. čovječni
- B. primitivni
- C. slobodni
- D. razuzdani

(1 bod)

27. Postquam hi in una moenia convenerunt, dispari genere et dissimili lingua, alii alio more viventes, incredibile est, quam facile coaluerint.

Koji je prijevod podcrtane riječi u rečenici? (v. 3)

- A. skupljaju se
- B. skupili su se
- C. skupit će se
- D. skupivši se

(1 bod)

28. Postquam hi in una moenia convenerunt, dispari genere et dissimili lingua, alii alio more viventes, incredibile est, quam facile coaluerint.

Što se saznaje iz zadane rečenice? (v. 3)

- A. Jezici se nisu razlikovali.
- B. Dva su se naroda lako ujedinila.
- C. Običaji su bili nevjerovatni.
- D. O sličnostima je lako govoriti.

(1 bod)

29. Ita post breve tempus multitudo dispersa atque vaga concordia civitas facta erat.

Što je prema zadanoj rečenici zaslužno za nastanak države? (v. 4)

- A. mnoštvo ljudi
- B. odnosi vođa
- C. sloga naroda
- D. tijek vremena

(1 bod)

30. Ita post breve tempus multitudo dispersa atque vaga concordia civitas facta erat.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 4)

- A. atributa
- B. apozicije
- C. objekta
- D. subjekta

(1 bod)

31. Ita post breve tempus multitudo dispersa atque vaga concordia civitas facta erat.

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtani pridjev? (v. 4)

- A. tempus
- B. multitudo
- C. concordia
- D. civitas

(1 bod)

32. Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 5)

- A. imenskoga atributa
- B. indirektnoga objekta
- C. pridjevskoga atributa
- D. priložne oznake

(1 bod)

33. Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 5)

- A. Čini se da su moćne.
- B. Činilo se da je moćna.
- C. Činit će se moćnima.
- D. Učinio se moćnim.

(1 bod)

34. Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 5)

- A. Rađa se mržnja.
- B. Bude se rađala mržnja.
- C. Rodila se mržnja.
- D. Rodit će se mržnja.

(1 bod)

35. Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est.

U čemu od navedenoga prema zadanoj rečenici država **nije napredovala**? (v. 5)

- A. u broju stanovnika
- B. u vanjskoj politici
- C. u dobrim običajima
- D. u veličini teritorija

(1 bod)

36. Igitur reges populi que finitimi bello eos temptaverunt, sed pauci ex amicis auxilium iis tulerunt;

Koja riječ u rečenici ima funkciju indirektnoga objekta? (v. 6)

- A. reges
- B. eos
- C. amicis
- D. iis

(1 bod)

37. Igitur reges populi que finitimi bello eos temptaverunt, sed pauci ex amicis auxilium iis tulerunt;

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 6)

- A. brojniji od prijatelja
- B. malobrojni prijatelji
- C. pouzdani među prijateljima
- D. većina prijatelja

(1 bod)

38. Igitur reges populi que finitimi bello eos temptaverunt, sed pauci ex amicis auxilium iis tulerunt;

Na koju se riječ u rečenici odnosi podcrtani pridjev? (v. 6)

- A. populi
- B. bello
- C. eos
- D. pauci

(1 bod)

39. nam ceteri, metu perculsi, a periculis aberant.

Koju funkciju u rečenici ima podcrtana riječ? (v. 7)

- A. apozicije
- B. atributa
- C. objekta
- D. subjekta

(1 bod)

40. nam ceteri, metu perculsi, a periculis aberant.

Koji je prijevod podcrtanoga dijela rečenice? (v. 7)

- A. Čuvat će se u pogiblima.
- B. Klonili su se opasnosti.
- C. Odsutni su zbog parnice.
- D. Povukli su se zbog straha.

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili s nekoliko riječi).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

41. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani...

Kako glasi podcrtana riječ u istome padežu u pluralu?

(1 bod)

42. Urbem Romam, sicut ego accepi, initio condiderunt atque habuerunt Troiani...

Kako glasi podcrtani glagol u konjunktivu u istome licu, broju, vremenu i stanju?

(1 bod)

43. ... qui profugi, Aenea duce, sedibus incertis vagabantur;

Kako glasi podcrtana zamjenica u genitivu singulara?

(1 bod)

44. et cum his Aborigines, genus hominum agreste, sine legibus, sine imperio, liberum atque solutum.

Što je po vrsti podcrtana riječ?

(1 bod)

45. ... alii alio more viventes, incredibile est, quam facile coaluerint.

Kako glasi podcrtana riječ u genitivu singulara?

(1 bod)

46. ... incredibile est, quam facile coaluerint.

U kojemu je stupnju podcrtani prilog?

(1 bod)

47. Ita post breve tempus multitudo dispersa atque vaga concordia civitas facta erat.

Kako glasi podcrtani pridjev u komparativu u istome rodu, broju i padežu?

(1 bod)

48. Sed postquam civitas eorum, aucta civibus, moribus et agris, satis prospera satisque pollens esse videbatur, invidia ex opulentia orta est.

Koja se konstrukcija pojavljuje u zadanoj rečenici?

(1 bod)

49. Igitur reges populique finitimi bello eos temptaverunt...

Kako glasi podcrtana riječ u dativu singulara?

(1 bod)

50. nam ceteri, metu perculsi, a periculis aberant.

Kako glasi podcrtana imenica u genitivu plurala?

(1 bod)

51. Koji je hrvatski grad na području antičkoga Epidaura?

(1 bod)

52. Koji je latinski naziv za višekatnice u kojima je stanovala većina rimskih građana?

(1 bod)

53. Tko je bila Enejina majka?

(1 bod)

54. Tko je razotkrio Katilininu urotu?

(1 bod)

55. Na kojemu su kontinentu Rimljani ratovali protiv Jugurte?

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica